

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน
และอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องต่อเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด

เทศบาลตำบลเทพกระษัตรีมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ภก ๕๒๒๐๘/๑๑๓๔ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ ดังนี้

๑. เทศบาลตำบลเทพกระษัตรีได้ทำสัญญาจ้างบริษัท ส. ในการก่อสร้างอาคารตลาดสดเทศบาลฯ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๙ ในการนี้ บริษัท ส. ได้ยื่นหลักประกันสัญญาเป็นหนังสือค้ำประกันสัญญาของบริษัทเงินทุน ท. ฉบับลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๙ เป็นเงินจำนวน ๔,๘๔๔,๗๕๐ บาท ต่อมาภายหลังสัญญาสิ้นสุดลงและอยู่ระหว่างการประกันความชำรุดบกพร่องเทศบาลฯ ตรวจสอบอาคารตลาดสดพบว่ามีความชำรุดบกพร่อง จึงได้แจ้งให้ผู้รับจ้างเข้าดำเนินการแก้ไข แต่ผู้รับจ้างไม่ได้เข้าดำเนินการดังกล่าว เทศบาลฯ จึงมีหนังสือไปยังบริษัทเงินทุน ท. เพื่อริบหลักประกันสัญญาตามหนังสือสัญญาค้ำประกัน แต่บริษัทเงินทุน ท. (ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นธนาคาร ท.) ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ปฏิเสธความรับผิดชอบตามหนังสือค้ำประกันสัญญาดังกล่าวและแจ้งว่าไม่เคยมีนิติสัมพันธ์ใด ๆ กับบริษัทผู้รับจ้าง อีกทั้งลายมือชื่อและตราประทับในเอกสารเป็นลายมือชื่อและตราประทับปลอม ทำให้เทศบาลฯ ไม่อาจริบหลักประกันสัญญาหรือหักเงินจากหลักประกันสัญญามาใช้ในการซ่อมแซมความชำรุดบกพร่องของอาคารตลาดสด ซึ่งเทศบาลฯ ได้ว่าจ้างบริษัท ข. ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารดังกล่าว เป็นเงินจำนวน ๒,๑๙๕,๐๐๐ บาท

๒. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๓ (จังหวัดสุราษฎร์ธานี) ตรวจสอบกรณีการจ้างก่อสร้างโครงการตลาดสดเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๑๒/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๙ ระหว่างเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี กับบริษัท ส. พบว่า มีการนำหนังสือหลักประกันสัญญาปลอมมาใช้ในการทำสัญญา เป็นเหตุให้เทศบาลฯ ไม่สามารถริบหลักประกันสัญญาหรือหักเงินจากหลักประกันสัญญาได้ ทำให้เทศบาลฯ ได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๒,๑๙๕,๐๐๐ บาท

๓. เทศบาลตำบลเทพกระษัตรีได้มีคำสั่ง ที่ ๕๗๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ในการนี้ คณะกรรมการฯ ตรวจสอบพบว่า นางสาว ม. นักบริหารงานคลัง ๖ (ในขณะนั้น) ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่พัสดุ มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลฯ เป็นผู้จัดทำหนังสือตรวจสอบหลักประกันสัญญาตามหนังสือ ที่ ภก ๕๒๒๐๒/๒๐๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ ถึงบริษัทเงินทุน ท. ซึ่งจะต้องส่งสำเนาหนังสือค้ำประกันสัญญาฉบับที่ผู้รับจ้างนำมาใช้ประกันสัญญาจ้างไปให้บริษัทเงินทุน ท. ตรวจสอบ เพื่อรับรองและยืนยันว่าเป็นผู้ออกหลักประกันสัญญา ก่อนที่จะเสนอให้ผู้มีอำนาจลงนาม

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๑๑/๒ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๕ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อนุมัติ แต่ปรากฏว่านางสาว ม. ได้จัดทำหนังสือตรวจสอบหลักประกันสัญญา โดยเสนอหนังสือผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ ปลัดเทศบาลตำบลเทพกระษัตรีซึ่งเป็นผู้ลงนามตรวจสอบ และนายกเทศมนตรีตำบลเทพกระษัตรีซึ่งเป็นผู้มีอำนาจลงนามในหนังสือแล้ว แต่ไม่ปรากฏว่านางสาว ม. ได้จัดส่งหนังสือดังกล่าวไปให้บริษัทเงินทุน ท. ตรวจสอบ เพียงแต่กล่าวอ้างว่าได้จัดส่งหนังสือนั้นทางโทรสาร ซึ่งจากการตรวจสอบทะเบียนคุมการใช้โทรศัพท์ทางไกลของเทศบาลฯ และใบแจ้งหนี้ค่าโทรศัพท์แล้ว ไม่ปรากฏรายการส่งหนังสือดังกล่าว จึงเชื่อได้ว่านางสาว ม. ไม่ได้จัดส่งหนังสือตรวจสอบหลักประกันสัญญาให้แก่บริษัทเงินทุน ท. จนเป็นเหตุให้เทศบาลฯ ได้รับความเสียหาย พุทธิการณ์ถือได้ว่านางสาว ม. จงใจกระทำละเมิด คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดจึงได้รายงานผลการสอบสวนต่อนายกเทศมนตรีตำบลเทพกระษัตรี สรุปผลการพิจารณาได้ว่า นางสาว ม. กระทำการในการปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย และต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวน เป็นเงิน ๒,๑๙๕,๐๐๐ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๔. เทศบาลตำบลเทพกระษัตรีได้มีหนังสือ ที่ ภก ๕๒๒๐๘/ว ๑๒๖ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๙ ส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบ ตามข้อ ๑๗ วรรคสอง แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และในวันเดียวกันได้มีคำสั่ง ที่ ๔๐๔/๒๕๕๙ เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้กับเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี สั่งให้นางสาว ม. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๒,๑๙๕,๐๐๐ บาท ให้แก่เทศบาลฯ เนื่องจากเห็นว่า หากรอให้กระทรวงการคลังพิจารณาจนแล้วเสร็จจะล่วงเลยระยะเวลาใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิด คือ พันสิบปีนับแต่วันทำละเมิด

๕. นางสาว ม. ได้มีหนังสืออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อนายกเทศมนตรีตำบลเทพกระษัตรี ซึ่งนายกเทศมนตรีฯ ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ทั้งหมด จึงส่งรายงานพร้อมความเห็นไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตเพื่อพิจารณา ในการนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตพิจารณาแล้วเห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ของนางสาว ม. และมีหนังสือจังหวัดภูเก็ต ที่ ภก ๐๐๒๓.๔/๔๐๓๗ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๐ อาศัยอำนาจตามนัยมาตรา ๔๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ สั่งให้เทศบาลตำบลเทพกระษัตรียกเลิกคำสั่ง ที่ ๔๐๔/๒๕๕๙

๖. นายกเทศมนตรีตำบลเทพกระษัตรีปฏิบัติตามคำสั่งผู้ว่าราชการจังหวัด โดยออกคำสั่งเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี ที่ ๒๗๖/๒๕๖๐ เรื่อง ยกเลิกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้กับเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๗. กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลาง มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๕.๖/๓๗๙๒๐ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ แจ้งผลการพิจารณาว่านางสาว ม. ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน เทศบาลตำบลเทพกระษัตรีจึงมีคำสั่ง ที่ ๔๘๘/๒๕๖๓ เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ สั่งให้นางสาว ม. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

๘. นางสาว ม. อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว และเทศบาลตำบลเทพกระษัตรีได้รายงานความเห็นของกระทรวงการคลัง พร้อมผลการพิจารณาอุทธรณ์ของนายกเทศมนตรีฯ ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตเพื่อพิจารณา ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตพิจารณาอุทธรณ์แล้ว เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ โดยมีความเห็นว่า ความเห็นของกระทรวงการคลังมิได้ผูกพันผู้พิจารณาอุทธรณ์ให้ต้องพิจารณาตาม ดังนั้น จึงมีอำนาจพิจารณาเป็นอย่างอื่นได้ ในการนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต มีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่ง

เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี ที่ ๔๘๘/๒๕๖๓ ปรากฏตามหนังสือจังหวัดภูเก็ต ที่ ภก ๐๐๒๓.๔/๒๒๘๘๗ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓

๙. เทศบาลตำบลเทพกระษัตรีไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต และเห็นว่า กรณีผู้ว่าราชการจังหวัดฯ มีความเห็นแตกต่างจากกระทรวงการคลัง จะเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่เทศบาล จึงมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ภก ๕๒๒๐๘/๑๒๘๖ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตพิจารณาทบทวนคำสั่ง แต่ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา และได้มีหนังสือติดตามทวงถามอีกครั้ง ตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ภก ๕๒๒๐๘/๑๐๒๖ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๔

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น เทศบาลตำบลเทพกระษัตรีจึงขอหารือปัญหาข้อกฎหมาย ในประเด็นดังต่อไปนี้

(๑) หากสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของนางสาว ม. ขาดอายุความเนื่องจากล่วงพ้นสิบปีนับแต่วันทำละเมิดนั้น เกิดจากการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งมีความเห็นแตกต่างจากผลการพิจารณาของกระทรวงการคลัง ความเสียหายในกรณีนี้ หน่วยงานใดจะต้องรับผิดชอบ และมีวิธีดำเนินการอย่างไร

(๒) กรณีผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตพิจารณาอุทธรณ์โดยมิได้ถือตามความเห็นของกระทรวงการคลัง เป็นการใช้อำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์ที่ถูกต้องหรือไม่ และหากหน่วยงานปฏิบัติตามผู้ว่าราชการจังหวัดแล้ว ต่อมากระทรวงการคลังมีความเห็นว่า เจ้าหน้าที่ต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่เทศบาลฯ ความเห็นดังกล่าวเป็นอันตกไปหรือไม่

(๓) กรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตพิจารณาอุทธรณ์แล้วเห็นว่า เหตุที่เทศบาลฯ ไม่สามารถเรียกร้องค่าซ่อมแซมตลาดสดได้นั้น มิได้เกิดจากการปลอมแปลงเอกสารหนังสือคำประกัน แต่เพียงเหตุเดียว แต่เกิดจากความผิดพลาดของเทศบาลฯ ที่มีได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้จนกระทั่งศาลล้มละลายกลางมีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ล.๕๖๑๖/๒๕๕๕ ให้บริษัท ส. มีสถานะล้มละลาย เทศบาลฯ ไม่เห็นด้วยกับความเห็นดังกล่าวซึ่งเป็นความเห็นที่ไม่สอดคล้องกับกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ การยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายซึ่งเจ้าหน้าที่รายอื่นเป็นผู้ฟ้องคดี มีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างจากการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ความเห็นของเทศบาลฯ ถูกต้องหรือไม่

(๔) กรณีที่เทศบาลฯ เห็นว่า เมื่อได้พิจารณาให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบเต็มจำนวนความเสียหายแล้ว ย่อมไม่มีเหตุที่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ในกรณีที่เทศบาลฯ มิได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้จนกระทั่งศาลล้มละลายกลางมีคำพิพากษาให้บริษัท ส. มีสถานะล้มละลายอีก ความเห็นของเทศบาลฯ ถูกต้องหรือไม่

(๕) ผลการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่เป็นที่สุดหรือไม่ หากหน่วยงานของรัฐที่เสียหายไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาอุทธรณ์นั้น จะมีสิทธิโต้แย้งหรือขอให้พิจารณาทบทวนหรือไม่ และมีกำหนดเวลาที่ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์จะต้องพิจารณาทบทวนให้แล้วเสร็จหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อหาหรือของเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ผู้แทนจังหวัดภูเก็ต และผู้แทนเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ แจ้งผลการพิจารณาทบทวนความเห็นตามคำขอของเทศบาลตำบลเทพกระษัตรีแล้ว สรุปความได้ว่า เนื่องจากเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔ อัยการสูงสุดได้มีคำสั่งตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ดำเนินคดีอาญานางสาว ม. ต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๘ ในฐานะความผิดตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา กรณีจึงเป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นใหม่ภายหลังจากที่ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตได้พิจารณาอุทธรณ์ อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นที่ยุติแล้วเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตจึงได้พิจารณาคำอุทธรณ์ใหม่และวินิจฉัยว่า เมื่อความเสียหายอันเกิดจากการกระทำละเมิดในกรณีนี้เป็นความผิดที่มีโทษตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งมีกำหนดอายุความฟ้องคดีสิบห้าปี จึงต้องนำอายุความทางอาญาที่ยาวกว่านั้นมาบังคับตามมาตรา ๔๔๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น การที่เทศบาลตำบลเทพกระษัตรีได้มีคำสั่ง ที่ ๔๔๘/๒๕๖๓ เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทน เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ จึงเป็นการออกคำสั่งภายในอายุความ และเห็นด้วยกับการที่เทศบาลตำบลเทพกระษัตรีออกคำสั่งดังกล่าวตามความเห็นของกรมบัญชีกลาง ให้ยกอุทธรณ์ของนางสาว ม.

๒. เทศบาลตำบลเทพกระษัตรีได้ยื่นฟ้องบริษัทผู้รับจ้างและธนาคาร ท. ต่อศาลปกครองนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เพื่อให้รับผิดตามสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารตลาดสดเทศบาลฯ ซึ่งศาลปกครองนครศรีธรรมราชมีคำพิพากษาให้บริษัทผู้รับจ้างรับผิดตามสัญญาและยกฟ้องธนาคาร ท. ในกรณีนี้ เทศบาลฯ ได้อุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ให้กลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นและให้มีคำพิพากษาให้ธนาคาร ท. ร่วมรับผิดกับบริษัทผู้รับจ้าง ซึ่งศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ให้ยกฟ้อง เนื่องจากปรากฏว่า ศาลล้มละลายกลางได้มีคำพิพากษาให้บริษัทผู้รับจ้างมีสถานะล้มละลายก่อนที่เทศบาลฯ จะยื่นฟ้องคดี และธนาคาร ท. มิได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการค้าประกันการปฏิบัติตามสัญญาของบริษัทผู้รับจ้าง กรณีดังกล่าวจึงเป็นเหตุให้เทศบาลฯ มิได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด จนกระทั่งได้รับแจ้งผลการตรวจสอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาข้อหาหรือของเทศบาลตำบลเทพกระษัตรีประกอบกับข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นแล้ว เห็นควรกำหนดประเด็นที่ต้องพิจารณาเป็นสองประเด็น คือ **ประเด็นที่หนึ่ง** ความเห็นของกระทรวงการคลังตามข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มีผลผูกพันผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ต้องถือตามหรือไม่ และ**ประเด็นที่สอง** สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดในกรณีนี้ขาดอายุความแล้วหรือไม่ และหากขาดอายุความแล้วผู้ใดจะต้องรับผิดชอบในกรณีดังกล่าว โดยมีความเห็นในแต่ละประเด็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ความเห็นของกระทรวงการคลังตามข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มีผลผูกพันผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ต้องถือตามหรือไม่ เห็นว่า โดยที่คำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทน

มีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งอุทธรณ์คำสั่งนั้น การพิจารณาคำอุทธรณ์จึงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มาตรา ๔๕^๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนด กล่าวคือ ในกรณีที่นายกเทศมนตรีตำบลเทพกระษัตรีซึ่งเป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครองพิจารณาแล้วไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ทั้งหมด จะต้องรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ ซึ่งตามข้อ ๒ (๑๐)^๓ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งเป็นผู้บริหารท้องถิ่นและไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ ในการดังกล่าว ผู้พิจารณาคำอุทธรณ์มีอำนาจตามมาตรา ๔๖^๔ ที่จะทบทวนคำสั่งทางปกครองในประเด็นปัญหาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย หรือความเหมาะสมของการทำคำสั่ง และอาจมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งทางปกครองเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งนั้นในทางใดก็ได้ ดังนั้น จึงเป็นดุลพินิจของผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ที่จะพิจารณาคำอุทธรณ์และสั่งการตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“คำสั่ง

”

คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า

(๑) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ

(๒) การอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

“คำสั่ง

”

มาตรา ๔๕ ให้เจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง พิจารณาคำอุทธรณ์และแจ้งผู้อุทธรณ์ โดยไม่ชักช้า แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์ ในกรณีที่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ก็ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครองตามความเห็นของตนภายในกำหนดเวลาดังกล่าวด้วย

ถ้าเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ก็ให้แจ้งรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตนได้รับรายงาน ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวัน นับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว

เจ้าหน้าที่ผู้ใดจะเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ตามวรรคสองให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

บทบัญญัติมาตรานี้ไม่ใช้กับกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

“ข้อ ๒ การพิจารณาคำอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ ให้เป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ ดังต่อไปนี้

“คำสั่ง

”

(๑๐) ผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นผู้บริหารท้องถิ่น หรือคณะผู้บริหารท้องถิ่น

“คำสั่ง

”

“มาตรา ๔๖ ในการพิจารณาคำอุทธรณ์ ให้เจ้าหน้าที่พิจารณาทบทวนคำสั่งทางปกครองได้ไม่ว่าจะเป็นปัญหาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย หรือความเหมาะสมของการทำคำสั่งทางปกครอง และอาจมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งทางปกครองเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งนั้นไปในทางใด ทั้งนี้ ไม่ถือว่าเป็นการเพิ่มภาระหรือลดภาระหรือใช้ดุลพินิจแทนในเรื่องความเหมาะสมของการทำคำสั่งทางปกครองหรือมีข้อกำหนดเป็นเงื่อนไขอย่างใดก็ได้

อนึ่ง แม้คำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นคำสั่งที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒^๔ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ อันเป็นกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดหลักเกณฑ์ในการอุทธรณ์หรือโต้แย้งไว้แล้ว และมาตรา ๔๕^๖ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ได้กำหนดเป็นข้อยกเว้นว่า บทบัญญัติมาตรา ๔๕ ไม่ใช้บังคับกับกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ซึ่งจะต้องนำหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๗^๗ และข้อ ๑๘^๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ที่กำหนดให้ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิดส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ และเมื่อกระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ให้ผู้แต่งตั้งวินิจฉัยสั่งการตามความเห็นของกระทรวงการคลัง มาใช้บังคับก็ตาม แต่โดยที่ปรากฏ

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา ๘ หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๖ข้อ ๑๗ เมื่อผู้แต่งตั้งได้รับผลการพิจารณาของคณะกรรมการแล้ว ให้วินิจฉัยสั่งการว่ามีผู้รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ และเป็นจำนวนเท่าใด แต่ยังมิต้องแจ้งการสั่งการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

ให้ผู้แต่งตั้งส่งสำนวนภายในเจ็ดวันนับแต่วันวินิจฉัยสั่งการให้กระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบ เว้นแต่เป็นกรณีที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดว่าไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ

ให้กระทรวงการคลังพิจารณาโดยไม่ชักช้า และให้มีอำนาจตรวจสอบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่เห็นสมควรจะให้นุคคลใดส่งพยานหลักฐานหรือมาให้ถ้อยคำเพื่อประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมอีกก็ได้

ในระหว่างการศึกษาของกระทรวงการคลัง ให้ผู้แต่งตั้งสั่งการให้เตรียมเรื่องให้พร้อมสำหรับการออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชำระค่าสินไหมทดแทน หรือดำเนินการฟ้องคดีเพื่อมิให้ขาดอายุความสองปี นับจากวันที่ผู้แต่งตั้งวินิจฉัยสั่งการ

ให้กระทรวงการคลังพิจารณาให้แล้วเสร็จก่อนอายุความสองปีสิ้นสุดไม่น้อยกว่าหกเดือน ถ้ากระทรวงการคลังไม่แจ้งผลการตรวจสอบให้ทราบภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรและแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เว้นแต่ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐนั้นเป็นราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้กระทรวงการคลังพิจารณาให้แล้วเสร็จก่อนอายุความสองปีสิ้นสุดไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ถ้ากระทรวงการคลังไม่แจ้งผลการตรวจสอบให้ทราบภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรและแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

^๘ข้อ ๑๘ เมื่อกระทรวงการคลังพิจารณาเสร็จแล้ว ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังและแจ้งคำสั่งนั้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ รวมทั้งราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้ผู้แต่งตั้งของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นสั่งการไปตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

เมื่อหน่วยงานของรัฐที่เสียหายตามวรรคหนึ่งสั่งการตามความเห็นของกระทรวงการคลังแล้ว ให้ผู้แต่งตั้งดำเนินการเพื่อออกคำสั่งให้ผู้ต้องรับผิดชำระค่าสินไหมทดแทนหรือฟ้องคดีต่อศาลอาญาให้ขาดอายุความ

ในกรณีที่ปรากฏตามความเห็นของกระทรวงการคลังว่ามีผู้ใดต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพิ่มขึ้นหรือต่างไปจากสำนวนที่ผู้แต่งตั้งส่งให้ตรวจสอบ หากยังไม่เคยมีการสอบผู้นั้นในฐานะผู้ต้องรับผิดมาก่อน ให้ผู้แต่งตั้งส่งเรื่องให้คณะกรรมการทำการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดผู้นั้นเพื่อประกอบการวินิจฉัยสั่งการ ถ้าผลของคำวินิจฉัยของผู้แต่งตั้งตรงกับความเห็นของกระทรวงการคลัง ให้ผู้แต่งตั้งสั่งการให้ผู้นั้นรับผิดแล้วรายงานกระทรวงการคลังเพื่อทราบ ถ้าผลของคำวินิจฉัยของผู้แต่งตั้งต่างไปจากความเห็นของกระทรวงการคลัง ให้ผู้แต่งตั้งรายงานกระทรวงการคลังพิจารณาให้ความเห็นอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ ๑๗ วรรคสี่และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อเท็จจริงว่า เทศบาลตำบลเทพกระษัตรีได้มีหนังสือส่งสำนวนของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดไปยังกระทรวงการคลัง ในวันเดียวกันกับที่ได้ออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชุดใช้ ค่าสินไหมทดแทนให้กับเทศบาลฯ โดยมีได้ผลการตรวจสอบจากกระทรวงการคลัง เนื่องจาก ไกล่ครบกำหนดอายุความในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนสิบปีนับแต่วันทำละเมิด ตามมาตรา ๔๔^๙ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กรณีจึงไม่อาจดำเนินการตามที่ ข้อ ๑๘^{๑๐} แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ กำหนดไว้ได้ ดังนั้น การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งให้ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทน ของผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตในกรณีนี้จึงชอบที่จะนำหลักเกณฑ์ในมาตรา ๔๕^{๑๑} และมาตรา ๔๖^{๑๒} แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ซึ่งเป็นกฎหมายทั่วไปในเรื่องการอุทธรณ์คำสั่ง ทางปกครองมาใช้บังคับ

เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงในเวลาต่อมาว่า ภายหลังจากที่ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต วินิจฉัยสั่งการให้เพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี ที่ ๔๐๔/๒๕๕๙ เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ชุดใช้ ค่าสินไหมทดแทนให้กับเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี และเทศบาลตำบลเทพกระษัตรีได้ออกคำสั่ง ยกเลิกคำสั่งดังกล่าวแล้ว กระทรวงการคลังได้แจ้งผลการพิจารณาตรวจสอบสำนวนมายัง นายกเทศมนตรีตำบลเทพกระษัตรี โดยมีความเห็นว่า นางสาว ม. จงใจกระทำละเมิดเป็นเหตุให้ เทศบาลตำบลเทพกระษัตรีได้รับความเสียหาย และให้นางสาว ม. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน เต็มจำนวน นายกเทศมนตรีตำบลเทพกระษัตรีจึงได้สั่งการตามความเห็นของกระทรวงการคลัง และออกคำสั่งเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี ที่ ๔๘๘/๒๕๖๓ เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทน เพื่อดำเนินการตามข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับ ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ อันเป็นหลักเกณฑ์ตามกฎหมายเฉพาะ ในกรณีนี้ เมื่อนางสาว ม. ยื่นอุทธรณ์คำสั่งเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี ที่ ๔๘๘/๒๕๖๓ ต่อนายกเทศมนตรี ตำบลเทพกระษัตรี และนายกเทศมนตรีฯ ได้เสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตซึ่งเป็น ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์แล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตจึงไม่อาจนำหลักเกณฑ์ในการอุทธรณ์คำสั่ง ทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ มาใช้บังคับได้อีก เพราะข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ฯ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ได้กำหนด หลักเกณฑ์ไว้เป็นการเฉพาะให้ผู้มีอำนาจต้องสั่งการไปตามความเห็นของกระทรวงการคลัง โดยมีให้มีดุลพินิจใด ๆ ทั้งนี้ ตามแนวความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)

^๙มาตรา ๔๔ สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิดนั้น ท่านว่าขาดอายุความเมื่อพ้น ปีนึงนับแต่วันที่ผู้ต้องเสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือเมื่อพ้นสิบปีนับแต่ วันทำละเมิด

แต่ถ้าเรียกร้องค่าเสียหายในมูลอันเป็นความผิดมิใช่ตามกฎหมายลักษณะอาญา และมี กำหนดอายุความทางอาญายาวกว่าที่กล่าวมานั้นไซ้ ท่านให้เอาอายุความที่ยาวกว่านั้นมาบังคับ

^{๑๐}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๘, ข้างต้น

^{๑๑}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^{๑๒}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

ในเรื่องเสรีที่ ๒๘๙/๒๕๔๕^{๑๓} และเรื่องเสรีที่ ๘๐๑/๒๕๔๗^{๑๔} ซึ่งวินิจฉัยว่า หน่วยงานจะต้องมีคำสั่งให้خذใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของกระทรวงการคลัง และเมื่อมีการอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์จะต้องผูกพันตามความเห็นของกระทรวงการคลังด้วย ดังนั้น การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตพิจารณาคำอุทธรณ์โดยมิได้ถือตามความเห็นของกระทรวงการคลัง และสั่งให้เทศบาลตำบลเทพกระษัตรียกเลิกคำสั่งให้خذใช้ค่าสินไหมทดแทนที่ได้ออกตามความเห็นของกระทรวงการคลังไปแล้วนั้น จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและเทศบาลตำบลเทพกระษัตรีไม่จำต้องปฏิบัติตาม

ประเด็นที่สอง สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด ในกรณีนี้ขาดอายุความแล้วหรือไม่ และหากขาดอายุความแล้ว ผู้ใดจะต้องรับผิดชอบในกรณีดังกล่าว เห็นว่า การใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนในกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐนั้น อยู่ภายใต้กำหนดอายุความตามมาตรา ๑๐^{๑๕} วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ คือ มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน และจะต้องอยู่ภายใต้อายุความยาวตามมาตรา ๔๔๘^{๑๖} วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่กำหนดให้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิดขาดอายุความเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันทำละเมิดด้วย

ในกรณีการนับอายุความตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ นั้น จะต้องเริ่มนับตั้งแต่วันที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้แทนนิติบุคคลรู้ถึงการกระทำละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นวันเริ่มนับอายุความ ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐอาจรู้ได้สองทาง คือ รู้ตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏ และรู้จากรายงานของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ตามแนวความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)

^{๑๓}บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง กรมบัญชีกลางหาหรือว่า คำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ จะสามารถอุทธรณ์หรือขอให้พิจารณาใหม่ได้หรือไม่ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๖๐๖/๓๓๑ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๕ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^{๑๔}บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ : กรณีกรมราชทัณฑ์ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๕/๗๕๔ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๗ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^{๑๕}มาตรา ๑๐ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ทั้งสองประการตามวรรคหนึ่ง ให้มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน และกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบแต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิดชอบให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนนั้นมิกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

^{๑๖}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๙, ข้างต้น

เรื่องเสรีที่ ๔๓๔/๒๕๔๔^{๑๗} เรื่องเสรีที่ ๔๒๖/๒๕๔๖^{๑๘} และเรื่องเสรีที่ ๓๕๓-๓๕๔/๒๕๔๗^{๑๙} เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า นายกเทศมนตรีตำบลเทพกระษัตรีได้รับทราบรายงานผลการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบละเมิดเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๙ จึงต้องเริ่มนับอายุความการใช้สิทธิเรียกร้อง ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ในวันดังกล่าว การที่เทศบาลตำบลเทพกระษัตรีได้ออกคำสั่ง ที่ ๔๐๔/๒๕๕๙ เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ชุดใช้คำสั่งใหม่ทดแทน ให้กับเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๙ กรณีจึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องภายใน กำหนดอายุความ

โดยการออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชุดใช้คำสั่งใหม่ทดแทนเป็นการออกคำสั่งทางปกครอง เพื่อให้มีการชำระเงินตามที่สิทธิเรียกร้อง ซึ่งหากไม่มีการชำระเงินตามคำสั่ง หน่วยงานของรัฐอาจ ใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการยึดหรืออายัดทรัพย์สินและขายทอดตลาดเพื่อให้ชำระเงิน ให้ครบถ้วนได้ โดยไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาล ตามมาตรา ๖๓/๗^{๒๐} แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครองฯ จึงเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ได้กระทำการอื่นใดอันมีผลเป็นอย่างเดียวกันกับการฟ้องคดี ตามมาตรา ๑๙๓/๑๔ (๕)^{๒๑} แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งทำให้อายุความสะดุดหยุดลง โดยระยะเวลาที่ล่วงไปก่อนนั้นไม่นับเข้าในอายุความ เนื่องจากการออกคำสั่งดังกล่าวเป็นกรณีที่ แสดงได้ว่า เจ้าหน้าที่ประสงค์ที่จะให้มีการบังคับตามสิทธิเรียกร้องของตนโดยที่มิได้ปล่อยปละละเลย อายุความซึ่งเป็นโทษแก่เจ้าหน้าที่จึงสะดุดหยุดลง ทั้งนี้ ตามแนวความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ในเรื่องเสรีที่ ๖๔๕/๒๕๕๙^{๒๒}

^{๑๗}บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง หาหรือเรื่องอายุความและแนวทางปฏิบัติ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๖๐๖/๔๔๖ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^{๑๘}บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่กรณี การจัดหาเรือชุดหัวส่วน ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๕/๔๕๔ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๔๖ ซึ่งสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^{๑๙}บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ กรณีเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีจัดซื้อที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่กำจัดขยะ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๕/๔๓๒ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๗ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^{๒๐}มาตรา ๖๓/๗ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่มีคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้ว ไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองมีหนังสือเตือนให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลา ที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน เจ้าหน้าที่มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครอง โดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วนได้

ในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับทางปกครอง เพื่อดำเนินการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินต่อไป

เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครอง และการแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับ ทางปกครอง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

^{๒๑}มาตรา ๑๙๓/๑๔ อายุความย่อมสะดุดหยุดลงในกรณีดังต่อไปนี้

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

๑๐๑. ๑๐๒. ๑๐๓. ๑๐๔. ๑๐๕. ๑๐๖. ๑๐๗. ๑๐๘. ๑๐๙. ๑๑๐. ๑๑๑. ๑๑๒. ๑๑๓. ๑๑๔. ๑๑๕. ๑๑๖. ๑๑๗. ๑๑๘. ๑๑๙. ๑๒๐. ๑๒๑. ๑๒๒. ๑๒๓. ๑๒๔. ๑๒๕. ๑๒๖. ๑๒๗. ๑๒๘. ๑๒๙. ๑๓๐. ๑๓๑. ๑๓๒. ๑๓๓. ๑๓๔. ๑๓๕. ๑๓๖. ๑๓๗. ๑๓๘. ๑๓๙. ๑๔๐. ๑๔๑. ๑๔๒. ๑๔๓. ๑๔๔. ๑๔๕. ๑๔๖. ๑๔๗. ๑๔๘. ๑๔๙. ๑๕๐. ๑๕๑. ๑๕๒. ๑๕๓. ๑๕๔. ๑๕๕. ๑๕๖. ๑๕๗. ๑๕๘. ๑๕๙. ๑๖๐. ๑๖๑. ๑๖๒. ๑๖๓. ๑๖๔. ๑๖๕. ๑๖๖. ๑๖๗. ๑๖๘. ๑๖๙. ๑๗๐. ๑๗๑. ๑๗๒. ๑๗๓. ๑๗๔. ๑๗๕. ๑๗๖. ๑๗๗. ๑๗๘. ๑๗๙. ๑๘๐. ๑๘๑. ๑๘๒. ๑๘๓. ๑๘๔. ๑๘๕. ๑๘๖. ๑๘๗. ๑๘๘. ๑๘๙. ๑๙๐. ๑๙๑. ๑๙๒. ๑๙๓. ๑๙๔. ๑๙๕. ๑๙๖. ๑๙๗. ๑๙๘. ๑๙๙. ๒๐๐.

(๕) เจ้าหน้าที่ได้กระทำการอื่นใดอันมีผลเป็นอย่างเดียวกันกับการฟ้องคดี

^{๒๒}บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การเพิกถอนคำสั่งและออกคำสั่งใหม่ ให้เจ้าหน้าที่ชุดใช้คำสั่งใหม่ทดแทนตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่งพร้อม หนังสือ ที่ นร ๐๙๑๓/๔๗ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี

ต่อมาเมื่อนางสาว ม. ผู้รับคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งฯ และผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตพิจารณาแล้วเห็นด้วยกับคำอุทธรณ์และสั่งให้เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี เพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี ที่ ๔๐๔/๒๕๕๙ ซึ่งเทศบาลฯ ได้ดำเนินการออกคำสั่ง ที่ ๒๗๖/๒๕๖๐ เรื่อง ยกเลิกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้กับเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ การเพิกถอนคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวจึงเป็นกรณีที่ทำให้เกิดเหตุที่ให้อายุความสะดุดหยุดลงนั้นสิ้นสุดลง ดังนั้น การนับอายุความในกรณีนี้จึงเริ่มใหม่นับแต่วันที่เทศบาลตำบลเทพกระษัตรีออกคำสั่งยกเลิกคำสั่งฯ นั้น ทั้งนี้ เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๑๙๓/๑๕^{๒๓} วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อปรากฏในเวลาต่อมาว่า กระทรวงการคลังได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังนายกรัฐมนตรีตำบลเทพกระษัตรี และเทศบาลฯ ได้ออกคำสั่ง ที่ ๔๘๘/๒๕๖๓ เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ สั่งการตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ให้นางสาว ม. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนแก่เทศบาลฯ กรณีดังกล่าวจึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนที่เกินกำหนดเวลาสองปีนับแต่วันที่เริ่มนับอายุความใหม่ดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า เทศบาลตำบลเทพกระษัตรีได้แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับนางสาว ม. ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ส่งสำนวนให้สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนชี้มูลความผิด และปัจจุบันอัยการสูงสุดมีคำสั่งให้ดำเนินคดีอาญานางสาว ม. ต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๘ ในฐานะความผิดตามมาตรา ๑๕๗^{๒๔} แห่งประมวลกฎหมายอาญาแล้ว จึงเป็นกรณีที่ความเสียหายอันเกิดจากการกระทำละเมิดเป็นความผิดที่มีโทษตามกฎหมายอาญา ที่มีกำหนดอายุความทางอาญายาวกว่าอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องทางแพ่ง ซึ่งมาตรา ๔๔๘^{๒๕} วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กำหนดให้นำอายุความที่ยาวกว่านั้นมาบังคับ และโดยที่ฐานความผิดตามมาตรา ๑๕๗ มีกำหนดอายุความฟ้องคดีสิบห้าปีตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙๕ (๒)^{๒๖} แห่งประมวลกฎหมายอาญา ดังนั้น ในกรณีนี้ อายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจึงต้องขยายเป็นสิบห้าปีนับแต่วันทำละเมิด

ทั้งนี้ การพิจารณาว่าวันใดเป็นวันทำละเมิดนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มีความเห็นไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๑๐๕๙/๒๕๕๙^{๒๗} ว่า การทำละเมิดย่อมเกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ได้กระทำ

^{๒๓}มาตรา ๑๙๓/๑๕ เมื่ออายุความสะดุดหยุดลงแล้ว ระยะเวลาที่ล่วงไปก่อนนั้นไม่นับเข้าในอายุความ

เมื่อเหตุที่ให้อายุความสะดุดหยุดลงสิ้นสุดเวลาใด ให้เริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่นั้น
^{๒๔}มาตรา ๑๕๗ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

^{๒๕}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๙, ข้างต้น

^{๒๖}มาตรา ๙๕ ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมาศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ

๑. ๓ ปี

๒. ๓ ปี

(๒) สิบห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าเจ็ดปีแต่ยังไม่ถึงยี่สิบปี

๓. ๓ ปี

๔. ๓ ปี

^{๒๗}บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง วันเริ่มนับอายุความสิบปีตามมาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และการส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๑๓/๘๔ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

หรือดเว้นการกระทำอันเป็นมูลเหตุให้เกิดความเสียหายขึ้น ดังนั้น เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามรายงานของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดว่า ในวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ นางสาว ม. ไม่ได้จัดส่งหนังสือเพื่อตรวจสอบหลักประกันสัญญาให้แก่บริษัทเงินทุน ท. และได้ใช้หนังสือหลักประกันสัญญาปลอม อันเป็นเหตุให้เทศบาลตำบลเทพกระษัตรีได้รับความเสียหายจากการที่ไม่สามารถรับหลักประกันสัญญาในเวลาต่อมาได้ จึงต้องถือว่าการทำละเมิดเกิดขึ้นในวันดังกล่าว และอายุความสิบห้าปีในการใช้สิทธิเรียกร้องครบกำหนดในวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔

ในการนำกำหนดอายุความอายุที่ยาวกว่ามาบังคับใช้แทนที่อายุความละเมิดตามมาตรา ๔๔๘^{๒๘} วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น จะต้องนำอายุความอายุที่ยาวกว่ามาใช้แทนที่ทั้งในส่วนอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๐^{๒๙} วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ และอายุความยาวในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิดตามมาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ด้วย ในกรณีนี้ กำหนดอายุความที่เทศบาลตำบลเทพกระษัตรีต้องใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ และตามมาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สิ้นสุดลงในวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นวันครบกำหนดสิบห้าปีนับแต่วันทำละเมิด การที่เทศบาลตำบลเทพกระษัตรีได้มีคำสั่งที่ ๔๔๘/๒๕๖๓ เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ จึงเป็นการออกคำสั่งภายในกำหนดอายุความดังกล่าว ในการนี้ เทศบาลฯ มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของนางสาว ม. และขายทอดตลาด เพื่อนำเงินมาชำระให้ครบถ้วนได้ภายในสิบปีนับแต่วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตมีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์และไม่มีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อโต้แย้งคำวินิจฉัยดังกล่าวภายในระยะเวลาการฟ้องคดี ทั้งนี้ ตามมาตรา ๖๓/๗^{๓๐} และมาตรา ๖๓/๘^{๓๑} (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

^{๒๘}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๙, ข้างต้น

^{๒๙}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๕, ข้างต้น

^{๓๐}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒๐, ข้างต้น

^{๓๑}มาตรา ๖๓/๘ หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินต้องดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินภายในสิบปีนับแต่วันที่คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุด

คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุดในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ไม่มีการอุทธรณ์คำสั่งต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองภายในระยะเวลาอุทธรณ์

(๒) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ และไม่มีการฟ้องคดีต่อศาลภายในระยะเวลาการฟ้องคดี

(๓) ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษายกฟ้อง หรือเพิกถอนคำสั่งบางส่วน และคดีถึงที่สุดแล้ว

หากหน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินได้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินแล้ว แต่ยังไม่ได้รับชำระเงินครบถ้วน และล่วงพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง จะยึดหรืออายัดทรัพย์สินเพิ่มเติมอีกมิได้

การขายทอดตลาดหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นซึ่งทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองที่ถูกยึดหรืออายัดไว้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งเพื่อชำระเงิน รวมทั้งค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน หรือค่าใช้จ่ายอื่นในการบังคับทางปกครอง ให้กระทำได้แม้ล่วงพ้นระยะเวลาดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม หากปรากฏข้อเท็จจริงในภายหลังว่า ศาลมีคำพิพากษายกฟ้อง ในคดีดังกล่าวและคดีถึงที่สุด กรณีจะไม่สามารถนำกำหนดอายุความทางอาญาที่ยาวกว่ามาใช้บังคับได้ แต่ต้องนำกำหนดอายุความตามมาตรา ๑๐^{๓๒} วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ฯ และมาตรา ๔๔๘^{๓๓} วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาใช้บังคับ

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มกราคม ๒๕๖๕

^{๓๒}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๕, ข้างต้น

^{๓๓}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๙, ข้างต้น